

Và Sakka ngâm kệ ca ngợi danh vọng của Pañcasikha:

*14. Trống to, trống nhỏ thấy vang lừng
Đánh thức thần dân khỏi giấc nồng,
Khi tỉnh, nhạc hân hoan trời khúc
Làm tim chàng rộn rã vui mừng.*

Nghe lời ngài, Kosiya hỏi:

- Nhờ hành động gì, con người đạt vinh quang thiên giới đến như vậy?

- Những người không thực hành bố thí, những kẻ tạo ác nghiệp và keo kiệt không thể lên thiên giới, mà tái sinh địa ngục.

Sakka ngâm kệ nêu rõ điều này:

*15. Sinh ra keo kiệt, kẻ xan tham
Khinh bỉ Bà-la-môn, đạo nhân,
Khi chết, bỏ thân phàm tục ấy,
Phải vào địa ngục trú thân tàn.*

Và ngài ngâm các kệ sau để chứng tỏ những người hiền trí theo chánh hạnh sẽ đạt thiên giới:

*16. Kiên trì chánh hạnh, đạt thiên đàng,
Bố thí, điền thân, tránh lỗi lầm,
Khi chết, bỏ thân phàm tục ấy,
Sẽ lên thiên giới sống bình an.*

Sau đó, Sakka lại bảo:

- Nay Kosiya, chúng ta không đến đây để xin ăn cháo đây nhưng vì lòng thương xót người mà chúng ta đến.

Và ngài ngâm kệ nêu rõ việc ấy cho y:

*17. Dù trong đời trước có thân tình,
Ngươi hận sân, keo kiệt, ác hành,
Nên chính vì ngươi, ta giáng thế,
Ngăn ngươi khỏi địa ngục lai sinh.*

Nghe vậy, Kosiya suy nghĩ: "Các ngài nói các ngài có thiện chí đối với ta, muốn ta khỏi đọa đày địa ngục và an trú vào Thiên giới, và ông vô cùng hoan hỷ ngâm kệ:

*18. Như vậy ngài thuyết giảng cho ta,
Chắc chắn ngài mong lợi lạc mà,
Ta sẽ theo lời ngài khuyến giáo,
Như ta hiểu được ý sâu xa.*

19. Từ nay ta bỏ thói xan tham,
Kiêng kỵ việc hung ác bạo tàn,
Bố thí gia tài, cho tất cả,
Dù là chén nước cũng chia phần.

20. Sak-ka, bố thí mãi như vậy,
Tài sản nhà ta giảm sút ngay,
Ta quyết sẽ tu hành xuất thế,
Tham dục loại nào cũng chạy bay.

Sau khi cảm hóa Kosiya, Sakka Thiên chủ lại dạy ông các quả báo của hạnh bố thí, làm cho ông biết hy sinh quên mình, và nhờ thuyết Pháp, ngài đã an trú ông vào Ngũ giới xong, liền cùng các vị Thiên hầu cận trở về trời.

Phần Kosiya cũng vào thành Ba-la-nại, sau khi xin phép vua, ông bảo gia nhân đi lấy tất cả nồi cháo mà họ có được, đổ đầy vàng bạc từ kho báu đem cho hành khất. Bấy giờ, ông khởi hành từ vùng Tuyết Sơn bên phía hữu, và ở một nơi giữa sông Hằng và một hồ thiên nhiên, ông xây một am thất bằng lá, trở thành ả sĩ khổ hạnh sống toàn củ quả rừng. Vị ả sĩ sống ở đó một thời gian cho đến tuổi già.

Thời ấy Sakka Thiên chủ có bốn ái nữ: Hy Vọng, Tín Thành, Vinh Quang và Danh Dự. Các nàng đem theo nhiều tràng hoa trời thơm ngát đến hồ Anotatta, chơi đùa trong nước, và sau khi đã thỏa thích ở đó, lại an tọa trên đỉnh Manosilà.

Ngay lúc ấy, ả sĩ Bà-la-môn Nàrada lên cung đình cõi trời Ba mươi ba nghỉ ngơi tránh cơn nắng gắt ban ngày, và dựng một chỗ an trú ngay dưới khóm cây Cittakùta trong Thiên lạc Viên Nandana. Cầm một đóa san hô trong tay để làm lọng che nắng, ông về Kim Động, nơi ông an trú trên đỉnh Manosilà. Các Thiên nữ thấy đóa hoa trong tay ông liền xin ông cho hoa.

*

Bậc Đạo Sư ngâm kệ làm sáng tỏ vấn đề:

21. Trên đỉnh Hương Sơn, chúa núi rừng,
Sak-ka ái nữ, các tiên nương
Hân hoan nhìn Thánh nhân lừng lẫy,
Bước đến cầm hoa đẹp dị thường.

22. Cành hoa trong sáng ngát mùi hương
Xứng với Thiên tiên, các Thánh thần,
Chẳng quý ma hay người thế tục
Dám đòi hoa quý giá vô ngần.

23. Tín Thành, Hy Vọng, với Vinh Quang,
Danh Dự, màu da sáng tựa vàng
Giữa các tiên nương là tuyệt sắc,

Đứng lên nói với Bà-la-môn:

*24. Cho đóa san hô, hỡi Thánh nhân,
Nếu cho hoa ấy thuộc oai thần,
Chúng con kính lễ như Thiên chủ,
Ngài sẽ được ban mọi phước phần.*

*25. Na-ra-da thấy chúng mong cầu
Liên khởi ngay tranh chấp lớn lao:
- Ta chẳng cần hoa, ai muốn được,
Phải là vương hậu các nàng bầu.*

Bốn Thiên nữ nghe vậy liền ngâm kệ:

*26. Nà-ra-da, tôi thương là ngài,
Ngài muốn ban ai ước nguyện này,
Ai được ngài ban quà tặng ấy
Sẽ là tiên đẹp nhất trong bầu!*

Nàrada nghe vậy liền bảo:

*27. Tiên nương, lời ấy chẳng như chân,
Tu hành nào dấy cuộc tranh phân?
Hãy tìm lập tức ngài Tiên chúa,
Sẽ biết ai dung sắc tuyệt trần.*

*

Lúc ấy bậc Đạo Sư ngâm kệ này:

*28. Kiêu ngạo về sắc đẹp, phát cuồng,
Nóng lòng vì bậc trí tinh khôn,
Chúng đi đến Sak-ka Thiên chủ
Để biết ai xinh đẹp nhất đàn.*

*

Các nàng vừa đứng, vừa hỏi câu này:

*29. Bầy tiên hăm hở vội đi tìm,
Để Thích đây tôn trọng, phán liền:
"Tất cả tiên nương đều tuyệt sắc
Vậy ai phá hoại sự bình yên?" .
Nghe ngài hỏi vậy, các nàng đáp:*

*30. Nà-ra-da, bậc đại hiền nhân
Nhẹ bước du hành giữa cõi không,*

*Chân lý uyên thâm, chuyên chánh hạnh,
Như vậy, đã nói ở Hương Sơn:
"Hãy tìm Thiên chủ Sak-ka ấy
Để biết ai ưu, liệt giữa đàn".*

Nghe thế, Sakka Thiên chủ suy nghĩ: "Nếu ta bảo ai trong bốn ái nữ của ta đức hạnh vượt lên các nàng kia, chúng sẽ nổi giận. Trường hợp này ta không thể quyết định được. Ta sẽ đưa chúng đến Kosiya, vị ẩn sĩ tại Tuyết Sơn, vị ấy phải quyết định vấn đề này cho chúng". Vì thế ngài bảo:

- Ta không thể quyết định trường hợp các con được. Trên vùng Tuyết Sơn có vị ẩn sĩ tên là Kosiya. Ta muốn gửi một chén tiên thực tặng vị ấy. Vị ấy chẳng ăn gì mà không chia cho kẻ khác, và trong lúc cho, vị ấy biểu lộ sự xét đoán bằng cách tặng kẻ nào đức hạnh. Ai trong các con nhận được thực phẩm từ tay vị kia là nàng tiên tối thắng giữa cả đàn.

Vừa nói vậy, ngài vừa ngâm kệ:

*31. Hiền nhân trú ở khóm rừng xa,
Chẳng đụng thức ăn chưa phát ra;
Vừa tặng quà, Ko-si xét đoán
Ai là đệ nhất đám tiên nga.*

Rồi ngài triệu tập Matali và bảo vị ấy đi đến ẩn sĩ kia; khi truyền lệnh, ngài ngâm kệ sau:

*32. Trên sườn núi Tuyết, chỗ Hằng Hà
Xuôi phía Nam, hiền Thánh ẩn cư;
Tiên thực, Mà-ta-li, đến tặng,
Ngài đang thiếu ẩm thực đây mà.*

*

Lúc ấy bậc Đạo Sư ngâm kệ:

*33. Mà-ta-li nhận lệnh trời ban,
Lái chiếc thiên xa ngựa cả ngàn,
Thoắt đứng dẫu mình am ẩn sĩ,
Và dâng tiên thực tặng hiền nhân.*

*

Kosiya nhận lấy và ngay khi đang đứng, ông ngâm hai vần kệ:

*34. Khi lửa té đàn, lão đốt lên
Ngợi ca vàng nhật đuổi đêm đen,
Sak-ka ngự trị trên Thiên giới,
Ai khác? - trao tay thực phẩm tiên.*

35. Như hạt ngọc trai, trắng tuyết trần,

*Ngát hương, thanh tịnh, đẹp vô ngần,
Mắt ta từ trước chưa hề thấy
Ai đặt vào tay thực phẩm thần?*

Mà-tali liền đáp:

*36. Ta đến, Sak-ka hạ lệnh truyền,
Vội vàng mang thực phẩm thần tiên,
Cao lương thượng vị, đừng lo sợ,
Xin hãy ăn đi, hồi bậc hiền,
Ngài thấy Mà-ta-li trước mắt,
Quản xa thần ở cõi chư Thiên.*

*37. Do thọ dụng đây thực phẩm thần,
Mười hai ác nghiệp thấy tiêu dần:
Đói cơm, khát nước, buồn, đau, mệt,
Nóng, lạnh, đấu tranh, với hận sân,
Lười biếng, nộ cuồng, mồm phỉ báng,
Mời ngài tiên thực, chớ phân vân.*

Nghe vậy, Kosiya ngâm kệ giải thích rằng ông đã có lời phát nguyện xưa:

*38a. Ăn một mình, ta thấy thật sai,
Nên xưa ta đã nguyện thành lời:
Ta không đụng đến thức ăn nữa,
Nếu chẳng cho ai bớt một vài.*

*b. Ăn một mình không được tán thành
Bởi người có trí tuệ cao minh,
Ai không san sẻ cho người khác,
Hạnh phúc làm sao đến với mình?*

Khi Mà-tali hỏi vị này:

- Thưa Thánh giả, ngài thấy điều gì sai trái khi ăn mà chẳng chia phần cho kẻ khác, nên ngài phát nguyện này?

Ông đáp:

*39. Những người nào phạm tội tà dâm,
Hoặc bọn người tàn sát nữ nhân,
Phỉ báng, rửa nguyên bao Thánh giả,
Hoặc người phẫn bội các thân bằng,
Hoặc tội tệ nhất: người keo kiệt,
Ta chẳng hề mong xếp hạng chung;
Nước uống cho dù là một giọt,
Ta không đụng nếu chẳng chia phần.*

40. *Vật ta đem tặng mãi tuôn tràn
Cùng khắp nam nhân lẫn nữ nhân,
Bậc trí sẽ tuyên dương những kẻ
Phát ban của cải để thi ân;
Những ai hào phóng trên trần giới
Và tránh xan tham đủ mọi đàng
Sẽ được mọi người đồng tán thán,
Quý yêu như thiện hữu, chân nhân.*

Nghe nói vậy, Matali xuất hiện nguyên hình trước vị này! Vừa lúc ấy, bốn Thiên nữ đứng ở bốn phương: Vinh Quang ở phía Đông, Hy Vọng ở phía Nam, Tín Thành ở phía Tây, và Danh Vọng ở phía Bắc.

*

Bậc Đạo Sư ngâm kệ làm sáng tỏ vấn đề:

41. *Cả bốn tiên nương sắc tựa vàng,
Tên là Hy Vọng với Vinh Quang,
Tín Thành, Danh Dự, tuôn Thiên mệnh,
Bước đến Ko-si-ya ân am.*

42. *Thiên nữ hình dung rực lửa hồng,
Mỗi phương đến đứng một cô nàng,
Trước Ma-ta quân xa Thiên tử,
Bậc trí vui mừng vội hỏi han:*

43. *"Là ai, Thiên nữ tựa sao mai,
Chiếu sáng trời Đông khắp mọi nơi,
Mình khoác xiêm y vàng chói lọi,
Tên gì cho biết, gái nhà trời?"*

44. *"Vinh Quang, bạn quý của người đời,
Ta bảo vệ người trong sạch thôi,
Ta đến đây mong cầu thực phẩm,
Xin làm toại nguyện, Thánh nhân ôi!*

45. *Ta ban hạnh phúc đến người nào
Ta muốn tâm câu thỏa ước ao,
Tên gọi Vinh Quang, thừa Thánh giả,
Xin đem tiên thực tặng ta nào!*

Nghe vậy, Kosiya đáp:

46. Những người tài, đức, lại tinh thông,
Xuất chúng mọi điều trí ước mong,
Song bởi thiếu nàng nên thất bại;
Việc này, ta trách ác phần nàng.

47. Kẻ kia tham dục lại chây lười,
Dị tướng, con dòng hạ liệt thôi,
Song được nàng ban cho phú quý,
Khiến người quý tộc hóa nô tài.

48. Ta thấy nàng hư dối, độn đàn,
Cuốn lôi bọn ngọc, thật liễu thân,
Lại còn đánh bại bao người trí;
Không có quyền đòi nước, tọa sàng,
Nói gì thực phẩm thần tiên ấy,
Đi gáp, ta không chút thích nàng!

Thế là nàng tiên liền biến mất ngay lập tức. Sau đó ông nói chuyện với nàng Hy Vọng:

49. Nàng là ai, hỡi tiên nga,
Trong sáng, hàm răng trắng muốt mà,
Sáng chói vòng vàng, khuyên lấp lánh,
Xiêm y rực rỡ gọn thu ba,
Đầu cài thoa đỏ như màu lửa
Được đốt bằng chùy cỏ Ku-sa?

50. Trông nàng như một chị nai rừng
Chạm nhẹ mũi tên của thợ săn,
Thơ thần mắt nhìn quanh hốt hoảng
Khác nào con vật bị kinh hoàng;
Hỡi nàng Thiên nữ mắt hiền dịu,
Nàng có bạn nào ở đây chẳng,
Vì thế lạc đường không sợ hãi
Một mình phiêu bạt giữa rừng hoang?

Nàng đáp vần kệ này:

51. Ta chẳng có đây bạn chí thân,
Từ Sak-ka điện, chốn Thiên cung,
Ma-sak-ka ấy là tên gọi,
Ta chính là Thiên nữ giáng trần,
Hy Vọng giờ đây đang xuất hiện
Để mong cầu thực phẩm thiên thần,
Xin ngài nghe kỹ, thưa Tôn giả,
Và tặng ta điều vẫn ước mong.

Nghe vậy, Kosiya bảo:

- Người đời vẫn nói với ta rằng bất cứ ai làm nàng hài lòng, nàng liền ban hy vọng cho kẻ ấy bằng cách hoàn thành kết quả của niềm hy vọng, còn ai không làm nàng vui lòng, thì nàng không ban cho kẻ ấy. Như thế, thành công không đến với kẻ ấy là do nàng, mà nàng lại tạo ra thất bại kia.

Để chứng minh điều này, ông ngâm kệ:

52. Lái buôn hy vọng kiếm kho tàng
Ra biển lên tàu vượt đại dương,
Đôi lúc chìm tàu đâu thấy nữa,
Mất vàng, thoát chết cũng kêu than.

53. Nông gia cày ruộng vẫn cầu mong
Gieo hạt, có làm hết khả năng,
Song gặp tai ương hay hạn hán,
Mất mùa gặt hái để bù công.

54. Kẻ thích giàu, hy vọng hết lòng
Vì vua chiến đấu thật anh hùng,
Ngã nhào, địch siết vòng vây hãm,
Chiến đấu vì vua phải thiệt thân.

55. Để vàng, kho lúa tặng bà con,
Vi lạc thiên đường vẫn ước mong,
Chịu đựng lâu ngày bao khổ hạnh,
Do tà pháp dẫn đến đau buồn.

56. Lừa dối thế nhân, ước hão huyền,
Hãy lìa hư vọng thỏa tâm nguyên,
Không quyền đòi hỏi ngay sàng tọa
Bình nước, nói gì thực phẩm tiên!
Ta chẳng thích nàng, Hy Vọng hỡi,
Biến đi, nàng hãy biến đi liền!

Nàng Thiên nữ ấy cũng bị khước từ, liền biến mất dạng ngay lập tức. Sau đó vị ấy lại ngâm kệ trò chuyện với Thiên nữ Tín Thành:

57. Lừng danh Thiên nữ sắc huy hoàng
Đứng phía trời Tây tướng bất trường,
Mình khoát xiêm y vàng rực rỡ,
Tên gì cho biết, hỡi tiên nương.

Nàng liền ngâm kệ đáp:

58. Tín Thành, bạn quý của người đời,
Ta bảo vệ người trong sạch thôi,

*Ta đến đây cầu mong thực phẩm,
Xin làm toại nguyện, Thánh nhân ôi!*

Kosiya bảo:

- Những người nào vì tin tưởng từ lời này đến lời khác vẫn hay làm các chuyện nọ chuyện kia, thường làm những việc không nên làm hơn là những việc nên làm, và thực sự tất cả đều do nàng.

Và vị ấy ngâm các vần kệ:

*59. Bỏ thí rộng tay bởi tín tâm,
Cử kiêng, điều phục, hộ phòng thân;
Vị nàng, có lúc mất ân phước,
Trộm cắp, vu oan, lại vọng ngôn.*

*60. Với vợ hiền, cao quý, thực đoan,
Đàn ông thường thận trọng, khôn ngoan,
Dục tình chế ngự đầy chu đáo,
Song đặt lòng tin ở bán hương!*

*61. Vị nàng, lan rộng thói tà dâm,
Nàng bỏ thiện lương, sống lỗi lầm.
Không có quyền đòi bình nước uống,
Cũng chẳng đòi đâu được tọa sàng,
Nói gì thực phẩm từ thiên giới;
Đi gáp, ta không chút thích nàng!*

Nàng Thiên nữ cũng biến ngay lập tức. Nhưng Kosiya lại trò chuyện với nàng Danh Dự khi nàng đang đứng ở phương Bắc, và ngâm hai vần kệ:

*62. Bình minh viên rực bóng đêm tàn,
Như chóa mắt ta, sắc đẹp nàng,
Thiên nữ hình dung, ôi tuyệt mỹ,
Nàng là ai, hãy nói danh xưng.*

*63. Như một cây mềm, dễ mọc ngang
Trên vùng đất lửa đốt lan tràn,
Lá hồng theo gió mùa hè rụng,
Sao cứ nhìn ta dáng thẹn thương
Như thể có điều gì muốn nói,
Nhưng yên lặng đứng đó, cô nàng?*

Lúc ấy nàng ngâm kệ đáp:

*64. Danh Dự là ta, bạn chí thân
Vẫn thường giúp đỡ các chân nhân,
Đến đây ta muốn xin tiên thực,*

*Song ước mơ nào dám nào năng,
Cầu khẩn đáng là điều hổ thẹn,
Nhất là đối với gái hồng quần.*

Nghe vậy, vị ân sĩ ngâm hai vần kệ:

*65. Nàng chẳng cần đòi hỏi khăn van,
Nhận sao cho hợp với quyền nàng,
Ta ban điều dám đâu mơ tưởng,
Hãy nhận món này thỏa ước mong.*

*66. Hôm nay dùng tiệc ở trong am,
Xin hạ cố, Thiên nữ sắc vàng,
Ta thiết đãi nàng bao thượng vị,
Món ăn thiên giới cũng chia nàng.*

*

Những vần kệ sau đây phát xuất từ Trí tuệ Tối thắng của đức Phật:

*67. Danh Dự, tiên nương thật vẻ vang,
Được mời làm khách ở trong am,
Ko-si-ya có nhiều hoa quả,
Khe suối quanh năm chảy ngập tràn,
Lại thấy từng đoàn hiền Thánh giả
Vẫn thường lui tới các thôn làng.*

*68. Rập rạp khóm cây đang trở hoa,
Pi-yal, xoài, mít cạnh Ju-da,
Sà-la, đào đỏ tươi tô điểm,
Hùng vĩ, sung, bàng đổ bóng xa.*

*69. Theo gió, nhiều hoa tỏa ngát hương,
Đậu kê, gạo đủ thứ, kìa trông,
Nơi nơi buông chuối trồng phong phú,
Tre, sậy chen nhau rập nhát vùng.*

*70. Ở về phía Bắc, được viền quanh
Bờ bến phẳng phiu, mát dịu lành,
Khe suối trong ngàn tuôn chảy mãi,
Hãy nhìn hồ nước đáng uy linh.*

*71. Đàn cá tung tăng hạnh phúc tràn
Tự do nô giỡn thật bình an,
Giữa bao thực phẩm đầy phong phú
Hưởng thọ sao cho thỏa ước mong.*

72. Bầy chim hạnh phúc chốn an bình
Thường thức cao lương thật thỏa tình,
Thiên nga, ung, hạc, chim công quý,
Cu gáy, ngỗng hồng với trĩ xanh.

73. Cọp, beo, sư tử đến từng bầy
Làm dịu ngay cơn khát chốn này,
Gấu, chó, sói rừng thường lảng vảng,
Đấy là nguồn nước uống tràn đầy.

74. Trâu nghé, tây ngưu cũng đến đây,
Linh dương, nai đỏ, lợn rừng bầy,
Hươu rừng rất lớn và nhiều loại
Xuất hiện mèo tai thỏ lắm thay!

75. Các sườn núi rực rỡ muôn hoa
Tươi thắm bao màu sắc điểm tô,
Vang dội tiếng chim muông riu rít,
Lượn bay khắp cả chốn rừng thưa.

Đức Thế Tôn đã ca tụng vùng thảo am của Kosiya như vậy. Bây giờ để miêu tả cung cách Thiên nữ Danh Dự đi vào am, Ngài ngâm kệ:

76. Nàng Thiên nữ dựa một cây cành
Bao phủ quanh bằng tán lá xanh,
Như chớp từ vàng mây sấm sét
Sáng lòe lên giữa cảnh am tranh.

77. Tọa sàng thanh lịch soạn cho nàng
Ở phía trên đầu, nệm thật sang
Bằng cỏ Ku-sa thơm sực nức,
Phủ ngoài da quý của linh dương.

78. Vị Thánh ẩn cư lại bảo ban
Cùng nàng Danh Dự, vị tiên nương:
"Tọa sàng đã soạn cho nàng hưởng,
Xin hãy an tâm nhận tọa sàng".

79. Ân sĩ lấy ra nước suối trong
Đựng vào lá mới hái, nhanh chân,
Biết điều thềm kín nàng mơ ước,
Hoan hỷ, người trao thực phẩm thân.

80. Tay ôm tặng vật, dạ vui mừng
Thiên nữ hân hoan bảo Thánh nhân:

*"Thờ phụng ta rồi ngài thắng lợi
Giờ ta tìm lại cảnh thiên đường".*

*81. Thiên nữ say kiêu hãnh vẻ vang
Với ân huệ yết kiến Thiên hoàng:
"Hãy nhìn, Thiên đế ngàn con mắt,
Tiên thực đây. Phần thưởng hãy ban".*

*82. Sak-ka cùng với chúng Thiên thân
Kính lễ nàng Thiên nữ tuyệt luân,
Trong lúc nàng ngồi trên bảo tọa,
Tiên nhân đông ái mộ dung nhan.*

Trong lúc tôn vinh nàng như vậy, ý tưởng này chợt đến với Thiên chủ Sakka: "Vì duyên có gì Kosiya từ chối ban tặng vật cho các nàng kia, lại ban thực phẩm thần tiên cho nàng này thôi?". Để xác định lý do này, ngài lại triệu Matali đến.

*

Bậc Đạo Sư ngâm kệ làm sáng tỏ vấn đề:

*83. Sak-ka Thiên chủ cõi Băm ba
Phán lệnh Mà-ta-li quản xa,
Truyền: "Đến bảo hiền nhân giải thích
Có gì Danh Dự được ban quà?"*

Tuân lệnh ngài, Matali cõi thiên xa Vejayanta (Tối thắng xa của Đế Thích) khởi hành đến nơi kia.

*

Bậc Đạo Sư ngâm kệ giải thích vấn đề:

*84. Vì vậy, Mà-ta-li vội vàng
Phóng xe du lịch giữa không gian,
Phụ tùng mọi thứ đều cân xứng
Trong vẻ vinh quang đẹp dị thường,
Càng đúc bằng vàng tinh luyện kỹ,
Khung xe đóng khéo được trang hoàng
Cầu kỳ, đủ các hình tô điểm,
Tất cả xe đều chạm trổ vàng.*

*85. Trên vàng được phát họa chim công
Khéo tạo thành con số thật đông,
Bò, ngựa, hổ, voi và báo nữa,
Linh dương, nhưng lộc sắp tranh hùng,
Ở trong bảo ngọc này đều khắc
Đàn cưỡi cùng chim khác lượn vòng.*

86. Xe được thắng thiên mã cả ngàn,
Mạnh như voi trẻ, sắc kim hoàng,
Cảnh này xem thực vinh quang quá,
Ngực chúng đều bao mạng lưới vàng
Cùng các tràng hoa treo lủng lẳng,
Được buông lời lỏng sợi dây cương,
Vừa khi nghe một lời ra lệnh,
Chúng lướt nhanh như gió nhẹ nhàng.

87. Ngay lúc Mà-ta nhảy vọt nhanh
Cỡi thiên xa ấy, giữa thiên thanh,
Ám thanh mùi hương đồng vang dội
Qua giữa không gian đã tốc hành,
Thiên tử làm trần gian chấn động:
Biển, trời, đất với núi rừng xanh.

88. Chẳng bao lâu đến thảo am kia
Mong ước tỏ lòng tôn kính ra,
Để một vai trần chào Thánh giá,
Mà-ta-li lại bắt đầu thưa
Với vị Bà-la-môn trí tuệ
Tinh thông Thánh điển thật cao xa.

89. Nghe đây, Tôn giả Ko-si-ya,
Lời nói của Thiên chủ Sak-ka
Về việc ngài đang mong muốn biết,
Kìa xem, sứ mạng được giao ta:
"Trong khi Tôn giả không công nhận
Quyền của Tín Thành, Hy Vọng và
Vinh Quang, xin hỏi sao Danh Dự
Riêng nhận từ tay ấy thưởng quà?"

Khi nghe những lời này, vị ả sĩ khổ hạnh ngâm vãn kệ:

90. Mà-ta-li hỡi, nàng Vinh Quang
Là ngọc nữ không được vẹn toàn,
Trong lúc Tín Thành tâm bất định,
Hỡi ngài, Thiên tử quản xa thân,
Nàng Hy Vọng vẫn thường lừa dối
Thích phản bội lời hứa của nàng,
Danh Dự riêng mình theo đức hạnh,
Trú thân trong Thánh đạo bình an.

Bây giờ vị ấy lại ngâm kệ ca ngợi đức hạnh của nàng:

91. Sống ở gia môn, gái má hồng
Vẫn luôn được bảo vệ, canh phòng,
Nữ nhân đã quá thời xuân sắc,
Và những kẻ đang sống với chồng,
Vị thử có khi nào nhục dục
Bỗng nhiên phát khởi ở trong lòng,
Nghe lời nói của nàng Danh Dự,
Chế ngự dục tâm hạ xuống dần.

92. Khi các oán, tên ở chiến trường
Phóng nhanh rào rạt tựa mưa tuôn,
Trong cơn trốn chạy, bao đồng đội
Ngã xuống hay đào tẩu loạn cuông,
Nghe được lời nàng Danh Dự nói,
Nhiều người dừng chạy, dẫu nguy nan,
Và dẫu đang ngập tràn kinh hoàng,
Lần nữa xông ra chốn kiếm thương.

93. Giống như bờ biển vẫn thường ngăn
Những đợt ba đào giữa đại dương,
Danh Dự cũng thường hay trấn áp
Con đường của những bọn tà gian;
Mà-ta-li hồi, mau về gặp
Thiên chủ In-dra, nói rõ ràng:
Bậc Thánh khắp nơi trên thế giới
Thấy đều tôn trọng đại danh nàng.

Nghe vậy, Matali ngâm vãn kệ:

94. Ko-si-ya, kẻ ấy là ai
Đã gợi ý kia đến với ngài,
Có phải là In-dra Đại đế,
Phạm thiên, đây tạo hóa cao vời?
Nàng Danh Dự ấy, thừa Tôn giả,
Phải biết được sinh bởi ý trời
Thiên chủ In-dra, trên thượng giới,
Riêng nàng đức hạnh tối cao ngôi.

Trong lúc vị Thiên tử nói, ngay chính thời khắc ấy, Kosiya sắp phải tái sinh. Matali liền bảo:

- Nay Kosiya, thân ngũ uẩn đang lìa Tôn giả. Việc thực hành hạnh bố thí đã viên mãn. Tôn giả còn có gì liên hệ với nhân thể nữa đâu? Chúng ta sẽ cũng lên thiên giới bây giờ.

Vừa quyết định đưa vị ấy lên trời, Thiên tử vừa ngâm kệ:

95. *Thánh nhân, hãy bước đến bây giờ,
Lập tức lên xe quý của ta,
Ta sẽ dẫn ngài về thượng giới,
Cung đình ngự trị cõi Băm ba
In-dra đang đợi chờ Tôn giả,
Quyến thuộc In-dra quả thực là.
Thiên đạo hôm nay lên cộng trú
Ngài thành đạt với chúa In-dra.*

Trong lúc Matali đang nói, Kosiya từ trần và hóa sinh vào hàng Thiên chúng mà không cần qua trung gian cha mẹ, rồi bước lên đứng trên thiên xa. Sau đó Matali đưa vị ấy đến yết kiến Sakka. Khi thấy vị ấy, Thiên chủ Sakka rất đẹp ý và thưởng Thiên nữ Danh Dự cho vị ấy đưa về làm vương hậu chánh cung, lại ban cho vị ấy vương quyền cai trị một miền rộng bao la nữa.

*

Trong khi nhận xét thực trạng các pháp, bậc Đạo Sư bảo:

- Chính công đức của một số hiền nhân được thanh tịnh theo cách ấy.

Và Ngài ngâm vãn kệ cuối cùng:

96. *Chính hành động của Thánh hiền nhân
Đưa đến đời sau quả phước ân,
Kết quả thiện hành an trú mãi.
Người nhìn thực phẩm của Thiên thần
Được đem trao tặng nàng Danh Dự,
Thân hoại, trú an với Ngọc hoàng.*

*

Đến đây bậc Đạo Sư chấm dứt Pháp thoại với những lời này:

- Nay các Tỷ-kheo, không phải chỉ bây giờ mà ngày xưa nữa, Ta cũng đã giáo hóa kẻ xan tham này vốn là gã keo kiệt cố hữu.

Nói xong, Ngài nhận diện Tiên thân?

- Thời ấy Uppalavanna (Liên Hoa Sắc) là Thiên nữ Danh Dự, vị Tỷ-kheo có tâm bố thí hào phóng là Kosiya, Anuruddha (A-na-luật-đà) là Matali, Kassapa (Ca-diếp) là Suriya, Moggallana (Mục-kiền-liên) là Canda, Sàriputta (Xá-lợi-phất) là Nàrada, và Ta chính là Sakka Thiên chủ.

-ooOoo-